

Broj: 03-02-1290/2023
Sarajevo, 03.01.2025. godine

**PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE**

- **Predstavnički dom -**
gosp. Dragan Mioković, predsjedavajući
- **Dom naroda -**
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 172. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i članom 164. stav (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24), **radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, dostavljam Vam PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM PODRŠKAMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 45. sjednici, održanoj 30.12.2024. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u pisanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

Prilog:

- Prijedlog zakona na bosanskom jeziku (CD),
- Izjava o usklađenosti,
- Obrazac broj 2,
- Obrazac IFP-NE,
- Odredbe zakona koje se mijenjaju, dopunjuju i brišu i
- Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19)

Co: Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva
gosp. Kemal Hrnjić, ministar

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA

PRIJEDLOG

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM PODRŠKAMA U
POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

Sarajevo, decembar 2024. godine

**PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM PODRŠKAMA U
POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU PO SKRAĆENOM POSTUPKU**

Sadržaj izmjena i dopuna predloženog Zakona odnosi se na izmjene koje su predložene od strane kantona i korisnika novčanih podrški, odnosno od strane Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva koje trebaju biti implementirane što je moguće prije, odnosno već u Programu poticaja za 2025. godinu. Izmjenama i dopunama osnovnog teksta Zakona ne mijenja se suština Zakona već se samo jasno precizira način realizacije, dodatne kontrole nad realizacijom novčanih podrški, ubrzava klijentima ostvarivanje prava uvođenjem mogućnosti žalbe na prvostepeno rješenje, jasno postupanje u postupcima nakon izdavanja zabrana apliciranja i preciznije definisanje prava na podršku.

Radi navedenog, predlaže se da se isti u skladu sa članom 172. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08, 26/20 i 13/24) i članom 164. stav (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09, 24/20 i 60/24) donese po skraćenom postupku.

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA
ZAKONA O NOVČANIM PODRŠKAMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU**

Član 1.

U Zakonu o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99 /19) u članu 7. stav (1) mijenja se i glasi:

„(1) Da bi poljoprivredno gazdinstvo imalo status komercijalnog poljoprivrednog gazdinstva mora imati minimalni opseg proizvodnje koji odgovara minimalnoj poticanoj količini iz Dodatka II. ovog Zakona.“

Iza stava (1) dodaje se novi stav (2) koji glasi:

„(2) Poljoprivredna gazdinstva koja ne ispune kriterij iz stava (1) ovog člana su nekomercijalna poljoprivredna gazdinstva.“

Dosadašnji st. (2), (3), (4), (5) i (9) brišu se, a st. (6), (7) i (8) postaju st. (3), (4) i (5).

Član 2.

U članu 12. u stavu (1) tačka a) podtačka 1. iza riječi: „kultura“ dodaje se riječ: „gljiva“, u alineji 6 iza riječi: „patlidžan“ dodaju se riječi: „dinja i lubenica“, a u alineji 9 iza riječi: „voće“ dodaje se riječ: „gljive“.

Član 3.

U članu 13. st. (1), (2) i (3) brišu se.

Član 4.

U članu 27. na kraju stava (2) dodaje se nova rečenica koja glasi: „Ukoliko se na istoj katastarskoj parceli odvija sukcesivna sadnja istih ili različitih kultura povrća u zaštićenom prostoru (plastenik, staklenik) klijent može podnijeti maksimalno dva pojedinačna zahtjeva u okviru Programa podrški“.

U stavu (8) riječ: „vrše“ zamjenjuje se riječima: „mogu vršiti“.

Iza stava (8) dodaju se novi st. (9) i (10) koji glase:

„(9) Dodatnu kontrolu novčanih podrški po modelu poticaja proizvodnji na terenu, u saradnji sa kantonalnim ministarstvima, mogu vršiti i službenici Federalnog ministarstva poljoprivrede koje ovlasti federalni ministar poljoprivrede.

(10) Federalno ministarstvo poljoprivrede, nadležna kantonalna ministarstva, kantonalni poljoprivredni zavodi, odnosno općinske službe nadležne za poslove poljoprivrede, ukoliko su tim službama preneseni poslovi iz stava (3) ovog člana, za potrebe provođenja kontrole

na terenu i utvrđivanja činjenica u postupku odobravanja novčane podrške, mogu koristiti fotografije sa geolokacijom, satelitske snimke ili druge snimke nastale snimanjem iz zraka.“

Dosadašnji stav (9) postaje stav (11).

Član 5.

U članu 28. stav (4) mijenja se i glasi:

„(4) Federalno ministarstvo poljoprivrede nakon izvršene administrativne kontrole dostavljene dokumentacije u okviru zahtjeva i provedene kontrole na terenu u skladu sa planom kontrole, donosi rješenje o odobravanju novčane podrške klijentima čiji su zahtjevi blagovremeni, osnovani i potpuni.“

Stav (6) mijenja se i glasi:

„(6) Federalno ministarstvo poljoprivrede donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevima klijenata čiji zahtjevi su neblagovremeni, nepotpuni ili neosnovani.“

Iza stava (6) dodaje se novi stav (7) koji glasi:

„(7) Protiv rješenja iz st. (4) i (6) ovog člana može se uložiti prigovor „Federalnom ministru poljoprivrede“ u roku od 8 (osam) dana od dana prijema rješenja. Federalni ministar poljoprivrede imenuje Komisiju za rješavanje o prigovorima. Komisija izrađuje prijedlog rješenja i dostavlja federalnom ministru poljoprivrede na potpis. Rješenja donesena po prigovoru su konačna i protiv istih se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu.“

Dosadašnji stav (7) postaje stav (8).

Član 6.

Član 49. mijenja se i glasi:

„Član 49.

- (1) Klijent gubi pravo na ostvarivanje novčane podrške, odnosno izdaje mu se rješenje o zabrani apliciranja za novčane podrške u slučaju:
 - a) ukoliko je ostvario novčanu podršku na osnovu netačnih podataka;
 - b) ako nenamjenski koristi dobivena sredstva (ne zadrži predmet novčane podrške na vlastitom gazdinstvu u propisanom periodu);
 - c) ukoliko je pravosnažnom sudskom presudom osuđen za krivično djelo Obmana pri dobivanju kredita ili drugih pogodnosti iz čl. 268. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine.
- (2) Federalni ministar poljoprivrede donosi rješenje o zabrani apliciranja iz stava (1) ovog člana sa danom pravosnažnosti sudske presude iz stava (1) tačka c) ovog člana odnosno danom pravosnažnosti rješenja kojim je klijentu naložen povrat sredstava. Rješenje o zabrani apliciranja važi od dana donošenja do isteka tri godine od dana povrata novčanih sredstava u cjelini.
- (3) Rješenje kojim se izriče zabrana apliciranja je konačno u upravnom postupku i protiv istog nije dozvoljena žalba ali se tužbom može pokrenuti upravni spor kod Kantonalnog suda u Sarajevu. Tužba izjavljena protiv ovog rješenja ne odgađa izvršenje istog.“

Član 7.

Dodatak I. Izračunavanje ukupnog obima poslovanja poljoprivrednog gazdinstva, briše se.

Član 8.

U DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji iza riječi: „Poticanje ratarskih i povrtlarskih kultura“ dodaju se riječi: „i gljiva“, u osmom redu iza riječi: „Povrće“ dodaju se riječi: „na otvorenom polju“, iza osmog reda dodaju se novi redovi devet i deset koji glase:

”

Povrće u zaštićenom prostoru	ha	0,1
Gljive	kg	1.000

”

dosadašnji redovi od devet do dvanaest postaju redovi od jedanaest do četrnaest, a u novom redu četrnaest iza riječi: „Sjemena deklarirana“ dodaju se riječi: „i prirodna“.

(4) U DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji, u dijelu Poticanje stočarstva i stočarskih proizvoda – Peradarstvo, redovi jedan i dva mijenjaju se i glase:

”

Nesilice u fazi eksploatacije	kljun	1.000 po turnusu
Brojleri	kljun	1.000 po turnusu

”

Član 9.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O NOVČANIM
PODRŠKAMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog Zakona sadržan je u odredbi tačke c.) Amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije utvrđivanje ekonomske politike, uključujući planiranje i obnovu, te politiku korištenja zemljišta na federalnom nivou.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19), izvršene su izmjene člana 7. kako bi se pojednostavila definicija i utvrđivanje statusa komercijalnog i nekomercijalnog poljoprivrednog gazdinstva.

U članu 12. izvršena je dopuna tako da se sada u sistemu podrški proizvodnji može dodjeljivati i podrška proizvodnji gljiva, dinja i lubenica, a što do sada nije bio slučaj.

U članu 13. stav (1) propisano je: „Klijenti su dužni izvršiti prijavu proizvodnje definirane u Dodatku II. za koju očekuju novčanu podršku u narednoj godini, najkasnije do 15. novembra tekuće godine nadležnom kantonalnom ministarstvu“, kao i stavom (3) istog člana: „Klijenti koji ne izvrše prijavu planirane proizvodnje u roku iz stava (1) ovog člana neće moći ostvariti pravo na podršku, osim u prvoj godini primjene ovog Zakona“. Uslijed protoka vremena od donošenja ovog zakona, a na inicijativu Odbora za poljoprivredu Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, kao i Ministarstva poljoprivrede Kantona 10, te kontinuiranih zahtjeva drugih kantonalnih ministarstava, odnosno državnih službenika koji rade na tim poslovima, poljoprivrednih udruženja i korisnika novčanih podrški, utvrđeno je da je ova odredba administrativno suvišna.

Plan prijave proizvodnje (PPP) iz člana 13. navedenog Zakona, se koristio za prikupljanje podataka i informacija o planiranom obimu i vrsti proizvodnje od strane klijenata za narednu godinu, a sve s ciljem kreiranja politika i mjera novčanih podrški radi stvaranja uvjeta i mogućnosti za povećanje poljoprivredne proizvodnje u Federaciji BiH. U vrijeme donošenja ovog Zakona Registar poljoprivrednih gazdinstava (RPG) i registar klijenata (RK) nije bio u funkciji.

Uspostavom RPG i RK ova odredba je izgubila smisao jer su isti dali kvalitetnije i sigurnije informacije i podatke o korisnicima novčanih podrški koji se sad koriste za kreiranje poljoprivredne politike i mjera novčanih podrški.

Napominjemo da plan prijave proizvodnje (PPP) nema direktan utjecaj na isplatu novčane podrške klijentima, jer se ista ne vrši na osnovu navedenog plana, niti se na osnovu nje utvrđuje obim proizvodnje, nego se isplata i obim proizvodnje vrši na osnovu drugih provedbenih akata.

Član 27. Zakona u stavu (2) klijentima koji se bave proizvodnjom povrća u zatvorenim prostorima (plastenici i staklenici), i imaju sukcesivno dvije ili više sjetvi u razdoblju realizacije godišnjeg Programa podrški, omogućeno je podnošenje zahtjeva i ostvarivanje prava na podršku za najviše dvije proizvodnje na istoj katastarskoj čestici.

U novim stavovima (9) i (10) propisano je da nadzor i kontrolu u fazi proizvodnje na terenu potencijalnih klijenata, kao i tokom prikupljanja i obrade dokumentacije, a prije dostavljanja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vrše kantonalni poljoprivredni inspektori. Novim stavcima uvodi se dodatna kontrola novčanih podrški po modelu poticaja proizvodnji na terenu koju mogu vršiti i službenici Federalnog ministarstva poljoprivrede koje ovlasti federalni ministar poljoprivrede i za potrebe provođenja kontrole na terenu, mogu se koristiti fotografije sa geolokacijom, satelitske snimke ili druge snimke nastale snimanjem iz zraka.

Član 28. Zakona u stavovima (4) i (6) nije predviđao mogućnost podnošenja žalbe na rješenje o dodjeli sredstava podrške odnosno rješenje o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva klijenta u okviru modela kapitalnih ulaganja, modela ruralnog razvoja, modela podrške dohotku i ostalih vrsta podrški, nego je klijent mogao pokrenuti upravni spor kao vanredni pravni lijek. Dodavanjem stava (7) uvedena je mogućnost podnošenja žalbe na rješenja o dodjeli novčane podrške i rješenja o odbijanju odnosno odbacivanju zahtjeva za dodjelu novčane podrške Komisiji za žalbe koju osniva Federalni ministar poljoprivrede. Na taj način Zakon olakšava i ubrzava postupak rješavanja predmeta tako da se umjesto upravnog spora koji se obično vodi po tri ili više godina dobiva instrument koji će stranci omogućiti ostvarivanje prava u roku od 30 ili 60 dana, te znatno rasteretiti sudove od nepotrebnih postupaka.

Također, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva podržava prijedlog koji su podnijeli Sanela Klarić, delegatkinja u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH i Damir Nikšić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH da se u osnovnom Zakonu detaljnije definira postupanje u situacijama izdavanja zabrane klijentima koji dobivena sredstva novčanih podrški nenamjenski koriste ili su ih dobila na osnovu netačnih podataka. Cilj izmjene zakona jeste da se ne dozvoli ponovno apliciranje na novčane podrške klijentima koji su prekršili određene odredbe zakona, kao i da se izvrši usaglašavanje sa i preciziranje postupanja u odnosu na Zakon o poljoprivredi ("Službene novine Federacije BiH", br. 88/07, 4/10, 27/12, 7/13 i 82/21).

Zbog izmjena u članu 7. Dodatak I. izgubio je svoju svrhu budući da više nije potrebno izračunavati obim poslovanja gazdinstva.

Dopune i izmjene u DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji izvršene su radi odvojenog tretiranja proizvodnje povrća na otvorenom polju i povrća koje se proizvodi u zaštićenim prostorima (plastenici i staklenici). Naime, ulaganje u podizanje plastenika i staklenika je daleko veće nego u proizvodnju povrća na otvorenom polju tako da je bilo potrebno smanjiti minimalnu poticanu površinu za zaštićene prostore na 0,1 umjesto 0,5 ha. Ovo će omogućiti većem broju klijenata ostvarivanje prava na federalnu novčanu podršku. Iz istog razloga minimalna poticana količina za brojere smanjena je sa 5.000 na 1.000 kljunova.

Imajući u vidu da se radi o izmjenama manjeg obima, predložen je skraćeni postupak za donošenje predmetnog Zakona.

III. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH PRAVNIH RJEŠENJA

Član 1. Ovom izmjenom u članu 7. dosadašnji stavovi (1) do (6) brišu se i zamjenjuju novim stavovima (1) i (2). U prethodnom tekstu Zakona u članu 7. status svakog pojedinog komercijalnog poljoprivrednog gazdinstva trebalo je izračunavati utvrđivanjem opsega proizvodnje putem broja proizvodnih jedinica za svaku proizvodnju na osnovu koeficijenata prikazanih u Dodatku I. Predloženom izmjenom člana 7. pitanje komercijalnosti poljoprivrednog gazdinstva rješavamo jednostavnim usklađivanjem minimalnog opsega

proizvodnje sa minimalnom poticanom količinom iz Dodatka II. Ovo je daleko jednostavnije i lakše provedivo rješenje te se u potpunosti uklapa u odredbe novih stavova (3) i (4) ovog člana.

Član 2. Dopunom u članu 12. u okviru proizvodnje ratarskih, povrtlarskih i voćarskih kultura, proizvodnje grožđa i maslina omogućena je isplata podrške i za proizvodnju gljiva, što do sada nije bio slučaj. Na ovaj način će i proizvođači gljiva moći biti uvršteni u program novčanih podrški te ostvarivati pravo na podršku po modelu poticaja proizvodnji.

Član 3. Izmjenom u članu 13. brisanjem stavova (1), (2) i (3), brišu se odredbe koje su poljoprivrednim proizvođačima predstavljali administrativnu barijeru za ostvarenje novčanih podrški, a ista je postala i suvišna iz razloga što se kvalitetniji podaci dobivaju kroz Registar poljoprivrednih gazdinstava i registar klijenata koji nije bio funkcionalan u vrijeme donošenja ovog zakona.

Član 4. Dopunom člana 27. u stavu (2) klijentima koji se bave proizvodnjom povrća u zatvorenim prostorima (platenici i staklenici), i imaju sukcesivno dvije ili više sjetvi u razdoblju realizacije godišnjeg Programa podrški, omogućeno je podnošenje zahtjeva i ostvarivanje prava na podršku za najviše dvije proizvodnje na istoj katastarskoj čestici. U dodatim novim st. (9) i (10) dato je ovlaštenje Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva da može, u saradnji sa kantonalnim ministarstvima, vršiti kontrolu na terenu potencijalnih klijenata što do sada nije bio slučaj i ostavljena je mogućnost korištenja podataka nastalih putem fotografija sa geolokacijom, satelitskih snimaka kao i snimaka dronova za potrebe utvrđivanja činjenica u postupku ostvarivanja prava na novčanu podršku kada za to postoje tehnički uslovi.

Član 5. Izmjenama člana 28. predviđena je mogućnost podnošenja prigovora na rješenje o dodjeli sredstava podrške, odnosno rješenje o odbijanju ili odbacivanju zahtjeva klijenta u okviru modela kapitalnih ulaganja, modela ruralnog razvoja, modela podrške dohotku i ostalih vrsta podrški. Naime, izmjenom stava (4) propisano je donošenje rješenja o odobravanju novčane podrške, a izmjenom stava (6) propisano je donošenje rješenja o neblagovremenim, nepotpunim i neosnovanim zahtjevima. Dodavanjem novog stava (7) uvedena je mogućnost ulaganja prigovora na navedena rješenja prema Komisiji za rješavanje o prigovorima koju osniva Federalni ministar poljoprivrede.

Član 6. Izmjenom člana 49. Zakona detaljnije i preciznije se definišu situacije u kojima klijent gubi pravo na ostvarivanje novčanih podrški, određuje se nadležni organ koji donosi rješenje o zabrani apliciranja za novčane podrške, te se jasno utvrđuje vrijeme trajanja zabrane apliciranja, odnosno gubitak prava na ostvarivanje novčanih podrški. Pravosnažnost rješenja kojim je utvrđeno postojanje jednog ili više slučajeva kojim klijent gubi pravo na ostvarivanje prava na podršku ili rješenja kojim je klijentu naložen povrat sredstava uzet je kao početak trajanja perioda zabrane iz razloga osiguranja maksimalne pravne sigurnosti, potpune primjene svih relevantnih odredbi zakonskih i podzakonskih propisa, te izbjegavanja nastanka štete koju bi klijent mogao pretrpjeti ukoliko bi sud u presudi odlučio u korist klijenta, odnosno tužitelja, a navedenu štetu bi neko morao i nadoknaditi.

Član 7. Zbog izmjena u članu 7. Dodatak I. izgubio je svoju svrhu budući da više nije potrebno izračunavati obim poslovanja gospodarstva kako bi se utvrdio status

komercijalnosti ili nekomercijalnosti budući je to riješeno na osnovu minimalnih poticanih količina iz Dodatka II.

Član 8. Vršiti dopune u DODATKU II. Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji – Poticanje ratarskih i povrtlarskih kultura, tako da pojam Povrće razdvaja u dvije kategorije, i to Povrće na otvorenom polju za koje ostaje minimalna površina od 0,5 ha i Povrće u zaštićenom prostoru gdje je minimalna poticana količina sada 0,1 ha. Također u dijelu Poticanje stočarstva i stočarskih proizvoda – Peradarstvo, izvršena je izmjena tako da je minimalna poticana količina za brojere smanjena sa 5.000 na 1.000 kljunova po turnusu, a za nesilice je uveden broj od 1.000 kljunova po turnusu.

Član 9. Definiše stupanje na snagu Zakona osmog dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije BiH“.

IV. USKLAĐENOST

Ne postoji odgovarajući propis EU sa kojim je potrebno izvršiti usklađivanje predmetnih izmjena i dopuna zakona. Zakon o novčanim podrškama u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19) donesen je 2010. godine i baziran je na EU Uredbama koje su važile za period 2007.-2013. godina. Od tada se Zajednička poljoprivredna politika EU (EU CAP) znatno izmijenila, odnosno mjere ruralnog razvoja u najnovijim Uredbama su drugačije koncipirane i po nazivima mjera i po njihovom sadržaju.

V. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje ovog Zakona nije potrebno izdvajanje dodatnih sredstava iz Budžeta Federacije BiH.

ODREDBE ZAKONA KOJE SE MIJENJAJU, DOPUNJUJU I BRIŠU
(„Službene novine Federacije BiH“, br. 42/10 i 99/19)

Član 7.

- (1) Osnovni kriterij za ostvarivanje novčane podrške iz modela poticaja proizvodnji, modela podrške dohotku i modela kapitalnih ulaganja je minimalan ukupan obim poslovanja poljoprivrednog gazdinstva prikazan u Dodatku I. koji je sastavni dio ovog zakona.
- (2) U mjerenju ukupnog obima poslovanja poljoprivrednog gazdinstva sabiru se pojedini obimi poslovanja, izraženi u proizvodnim jedinicama.
- (3) Minimalan pojedini obim poslovanja koji se može uključiti u obračun ukupnog obima poslovanja poljoprivrednog gazdinstva iznosi 0,4 proizvodne jedinice.
- (4) Minimalan ukupan obim poslovanja poljoprivrednog gazdinstva kao osnovni kriterij za razvrstavanje u komercijalna gazdinstva je tri proizvodne jedinice. Poljoprivredna gazdinstva koja ne ispune ovaj kriterij su nekomercijalna gazdinstva.
- (5) Porodično poljoprivredno gazdinstvo koje udovolji minimalnom ukupnom obimu poslovanja može odabrati status komercijalnog ili nekomercijalnog gazdinstva.
- (6) Komercijalna gazdinstva mogu ostvariti pravo na novčanu podršku u sklopu modela poticaja proizvodnji, modela kapitalnih ulaganja i modela ruralnog razvoja.
- (7) Nekomercijalna gazdinstva mogu ostvariti novčanu podršku u sklopu modela podrške dohotku i modela ruralnog razvoja.
- (8) Ostala pravna i fizička lica koja nemaju status poljoprivrednog gazdinstva mogu ostvariti pravo na novčane podrške određene u članu 21. ovog zakona, kao i pravo na novčane podrške u sklopu modela ruralnog razvoja, a izuzetno i u sklopu modela ostalih vrsta podrški ako ispune posebno propisane uslove.
- (9) Do uspostave registara iz člana 24. ovog zakona poljoprivredna gazdinstva dužna su kod podnošenja zahtjeva za podršku priložiti izjavu o statusu poljoprivrednog gazdinstva (komercijalno/nekomercijalno), u čijem prilogu se nalazi popunjen obrazac Dodatka I.

Član 12.

- (1) Pravo na podršku proizvodnji može se ostvariti za:
 - a) biljnu proizvodnju:
 1. Proizvodnju ratarskih kultura, povrtlarskih kultura, voćarskih kultura, grožđa i maslina:
 - hljebna žita (pšenica, raž i tritikale);
 - stočna žita (kukuruz, stočni ječam i zob);

- krmno bilje (kukuruz za silažu, stočni kelj, stočni grašak, djetelina, lucerna, djetelinsko-travna smjesa, travne smjese, trave, grahorica i stočna repa);

- uljarice (soja, suncokret i uljana repica);

- šećerna repa;

- povrće (paradajz, paprika, krastavac, luk, mrkva, pastirnjak, peršun, cvekla, grah, grašak, češnjak, poriluk, špinat, kupus, kelj, salata, patlidžan i merkantilni krompir);

- heljda;

- ljekovito i aromatično bilje (kamilica, menta, lavanda, ruzmarin, smilje, lovor i dr.);

- duhan, voće, grožđe i masline.

2. Proizvodnju sjemena:

- strnih žita,

- krompira,

- povrća,

- krmnog bilja,

- kukuruza,

- soje, uljane repice i suncokreta,

- sjemena zobi, ječma, tritikalea,

- autohtonih sorti povrća,

- sjemena trava, djetelina i djetelinsko-travnih smjesa.

3. Proizvodnju sadnog materijala:

- sadnica krošnjastih voćaka

- sadnica jagodičastog voća,

- sadnica vinove loze,

- presadnica povrća i ljekovitog bilja,

- autohtonih sorti voća.

b) Animalnu proizvodnju:

1. Govedarsku proizvodnju:

- proizvodnja svježeg kravljeg mlijeka,

- proizvodnja govedjeg mesa,

- uzgoj rasplodne stoke (krave, ženska telad),

- uzgoj goveda u sistemu krava - tele.

2. Ovčarsku i kozarsku proizvodnju:

- proizvodnja svježeg ovčjeg i kozjeg mlijeka,
- proizvodnja ovčjeg i kozjeg mesa,
- uzgoj rasplodne stoke (ovce, ovnovi, koze i jarci).

3. Svinjogojsku proizvodnju:

- proizvodnja svinjskog mesa,
- uzgoj rasplodne stoke (krmače).

4. Peradarsku proizvodnju:

- uzgoj (pilenke, nesilice i brojleri),
- uzgoj matičnog jata.

5. Pčelarsku proizvodnju:

- košnice pčela, uzgoj pčelinjih zajednica,
- proizvodnja meda.

6. Ribarsku proizvodnju:

- proizvodnja slatkovodne i morske ribe (šaran, pastrmka i lipljen, lubin i orada),
- uzgoj riblje mlađi autohtonih vrsta (mlađ potočne pastrmke, mekousne pastrmke, glavatice, zlatovčice i lipljena).

c) Organsku proizvodnju:

- biljni proizvodi iz tačke a) ovog člana ako se koriste za potrošnju u svježem stanju, odnosno kao sirovina za preradu u gotov proizvod sa eko znakom,
- animalni proizvodi iz tačke b) ovog člana ako se koriste za potrošnju u svježem stanju, odnosno kao sirovina za preradu u gotov proizvod sa eko znakom.

d) Izvorne zaštićene pasmine:

- bosanski brdski konj,
- domaća buša,
- domaći magarac,
- pas tornjak.

(2) Pravo na novčanu podršku mogu ostvariti i klijenti koji vrše otkup i prvi stepen prerade poljoprivrednih proizvoda iz stava (1) tač. a), b) i c) ovog člana, pod uslovom da otkupe domaću proizvodnju evidentiranu u asocijacijama poljoprivrednika, nadležnim ministarstvima i zavodima za poljoprivredu.

Član 13.

- (1) Klijenti su dužni izvršiti prijavu proizvodnje definisane u Dodatku II. za koju očekuju podršku u narednoj godini, najkasnije do 15. novembra tekuće godine nadležnom kantonalnom ministarstvu.
- (2) Kantonalna ministarstva će najkasnije u roku od 30 dana od dana isteka roka iz stava (1) ovog člana dostaviti Federalnom ministarstvu poljoprivrede izvještaj o dospjelim prijavama razvrstanim po proizvodnjama.
- (3) Klijenti koji ne izvrše prijavu planirane proizvodnje u roku iz stava (1) ovog člana neće moći ostvariti pravo na podrške, osim u prvoj godini primjene ovog zakona.
- (4) Način i uslove ostvarenja novčane podrške po modelu poticaj proizvodnji propisat će federalni ministar poljoprivrede posebnim propisom.

Član 27.

- (1) Federalno ministarstvo poljoprivrede realizuje Program podrški u saradnji sa kantonalnim ministarstvima.
- (2) Klijent koji ispunjava uslove za ostvarivanje novčane podrške po modelu poticaja proizvodnji podnosi zahtjev i propisanu dokumentaciju nadležnom kantonalnom ministarstvu, odnosno nadležnom kantonalnom poljoprivrednom zavodu.
- (3) Kantonalna ministarstva i njihove stručne službe, odnosno kantonalni poljoprivredni zavodi, na osnovu Programa podrški i posebnog propisa za model poticaja proizvodnji primaju zahtjeve, vrše provjeru dokumentacije, obrađuju zahtjeve i utvrđuju činjenično stanje na terenu.
- (4) Kantonalna ministarstva mogu poslove iz stava (3) ovog člana prenijeti na općinsku službu nadležnu za poslove poljoprivrede sa područja svog kantona.
- (5) Nakon obrade i provjere dostavljene dokumentacije, kantonalno ministarstvo vrši obračun novčanih podrški samo za klijente čiji su zahtjevi blagovremeni, osnovani i potpuni. Obračun novčanih podrški vrši se na propisanim obrascima, koje kantonalno ministarstvo uz poseban zahtjev dostavlja Federalnom ministarstvu poljoprivrede u propisanim rokovima.
- (6) Kantonalno ministarstvo donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevima koji su pristigli kao neblagovremeni, nepotpuni ili neosnovani. Protiv rješenja kantonalnog ministarstva može se izjaviti žalba u roku od osam dana od dana prijema rješenja Federalnom ministarstvu poljoprivrede.
- (7) Do uvođenja informativnog sistema za obradu novčanih podrški, kantonalno ministarstvo uz zahtjev iz stava (5) ovog člana dostavlja i obračun novčanih podrški u elektronskoj formi obrađen u Excelu.
- (8) Nadzor i kontrolu u fazi proizvodnje na terenu potencijalnih klijenata, kao i tokom prikupljanja i obrade dokumentacije, a prije dostavljanja Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vrše kantonalni poljoprivredni inspektori.
- (9) Dodatnu kontrolu i nadzor vrši federalna poljoprivredna inspekcija u saradnji sa kantonalnom poljoprivrednom inspekcijom.

Član 28.

(1) Klijent koji ispunjava uslove za ostvarivanje novčanih podrški po modelu kapitalnih ulaganja, modelu ruralnog razvoja, modelu podrške dohotku i modelu ostalih vrsta podrški podnosi zahtjev i propisanu dokumentaciju Federalnom ministarstvu poljoprivrede.

(2) Federalno ministarstvo poljoprivrede, na osnovu Programa podrški i posebnog propisa za svaki pojedini model novčane podrške iz stava (1) ovog člana, prima zahtjeve, vrši provjeru dokumentacije, obrađuje predmete i utvrđuje činjenično stanje na terenu.

(3) Kantonalna ministarstva i njihove stručne službe, odnosno kantonalni poljoprivredni zavodi u postupku realizacije novčane podrške po modelima iz stava (1) ovog člana, u slučajevima kada je to propisano Programom podrški i posebnim propisom mogu utvrditi činjenično stanje na terenu.

(4) Nakon obrade i provjere dostavljene dokumentacije Federalno ministarstvo poljoprivrede vrši obračun novčanih podrški za klijente čiji su zahtjevi blagovremeni, osnovani i potpuni i rješenjem odobrava i određuje visinu novčanih podrški koje pripadaju klijentu. Rješenje kojim se odobrava i određuje visina novčanih podrški konačno je u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu.

(5) Zahtjevi koji se odobre prosljeđuju se Federalnom ministarstvu finansija - Sektor Trezora na isplatu.

(6) Federalno ministarstvo poljoprivrede donosi konačno rješenje kojim odlučuje o zahtjevima koji su pristigli kao neblagovremeni, nepotpuni ili neosnovani. Protiv rješenja Federalnog ministarstva poljoprivrede nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor tužbom kod Kantonalnog suda u Sarajevu.

(7) Stručni nadzor nad realizacijom novčanih podrški iz stava (1) ovog člana vrše po potrebi i službenici Federalnog ministarstva poljoprivrede koje ovlasti federalni ministar poljoprivrede.

Član 49.

Klijenti koji počine prekršaj iz člana 23. ovog zakona gube pravo na ostvarenje novčane podrške za period od tri godine, računajući od dana dostave pravosnažnog rješenja

(Dodatak I.)

Izračunavanje ukupnog obima poslovanja poljoprivrednog gazdinstva

Vrsta proizvodnje	Jed.mjere	Količina		Koeficijent		Ukupno proizvodnih jedinica
1	2	3	4	5	6	7
Žitarice	ha		X	1,0	=	
Uljarice	ha		X	1,4	=	
Duhan	ha		X	2,5	=	
Povrće	ha		X	5,0	=	

Vinogradi	ha		X	6,0	=	
Voćnjaci	ha		X	5,0	=	
Ljekovito bilje	ha		x	4,0	=	
Sjemenski usjevi	ha		x	5,0	=	
Ostali polj. usjevi	ha		x	1,0	=	
Goveda do 2 godine starosti	broj		x	0,5	=	
Goveda preko 2 godine starosti	broj		x	1,0	=	
Ovce, koze, ovnovi, jarčevi	broj		x	0,15	=	
Pčelinje zajednice	broj		x	0,05	=	
Konji do 2 godine starosti	broj		x	0,8	=	
Konji preko 2 godine starosti	broj		x	1,2	=	
Svinje do 50 kg	broj		x	0,1	=	
Svinje preko 50 kg	broj		x	0,3	=	
Kokoši	broj		x	0,005	=	
Pilići	broj		x	0,002	=	
UKUPNO	xxx	Xxx	xxxxx		xx	

METODOLOGIJA:

- U kolonu 3. upisuju se ha korištene površine, broj stabala, broj stoke i broj peradi pojedinačnog poljoprivrednog gazdinstva.
- Pojedini obim poslovanja izračunava se množenjem količine proizvodnje iz kolone 3. sa koeficijentom u koloni 5.
- U izračunavanju ukupnog obima poslovanja poljoprivrednog gazdinstva sabira se obim poslovanja pojedinih proizvodnji.
- Za proizvodnje za koje nije propisan koeficijent radi sticanja statusa komercijalnog gazdinstva podnosi se zahtjev za razvrstavanje Federalnom ministarstvu poljoprivrede.

DODATAK II.

Prioriteti u modelu poticaja proizvodnji

Opis	Jedinica	Minimalna poticana količina
Model poticanja proizvodnje		
Poticanje ratarskih i povrtlarskih kultura		

Hljebna žita (deklarisano sjeme) (deklarisano sjeme i račun), uljarice, strna žita	ha	1,00
Kukuruz zrno (referentni prinos) (deklarisano sjeme i račun)	ha	2,00
Ostala žita	ha	1,00
Uljarice (soja, suncokret i uljana repica)	ha	1,00
Krmno bilje na oranicama	ha	0,50
Šećerna repa	ha	1,00
Duhan	kg	0,50
Povrće	ha	0,50
Merkantilni krumpir	ha	1,00
Ljekovito bilje (za svaku pojedinu kulturu)	ha	1,00
Sjemenski usjevi kod žita dodati troškove dorade	ha	Svi priznati usjevi
Sjemena deklarirana	kg	Sve proizvedeno
Poticanje sadnog materijala, višegodišnjih nasada i maslinovog ulja		
Sadni materijal deklarisan	kom	sav priznati sadni materijal
Vinogradi za vinske sorte	ha	0,30
Vinogradi sa stolne sorte	ha	0,30
Voćnjaci intenzivni (broj sadnica, navodnjavanje)	ha	0,50
Voćnjaci poluintenzivni (broj sadnica)	ha	0,50
Govedarstvo		
Mlijeko (kravlje)	litar	500 mjesečno
Mliječne krave	grlo	3
Krave prvotelke	grlo	2
Utovljena junad od teladi iz domaćeg uzgoja	grlo	3
Utovljena junad od teladi iz uvoza	grlo	10
Krave i bik u sistemu krava-tele	grlo	15
Ovčarstvo i kozarstvo		
Mlijeko (ovčje i kozje)	litar	300 mjesečno
Rasplodne ovce i ovnovi osnovnog stada stariji od 1 godinu	grlo	50
Rasplodne koze i jarčevi	grlo	25

Jagnjad preko 20kg - račun	grlo	10
Svinjogojstvo		
Utovljene svinje od prasadi iz domaćeg uzgoja	grlo	25
Utovljene svinje od prasadi iz uzgoja	grlo	75
Rasplodne krmače	grlo	5
Krmače prvopraske	grlo	3
Peradarstvo		
Nesilice u fazi eksploatacije	kljun	
Brojleri	kljun	5.000 po turnusu
Pilenke domaće	kljun	1.000
Pilenke uvezene	kljun	5.000
Roditeljske rasplodne pilenke	kom.	5.000
Pčelarstvo		
Pčelinje zajednice	košnica	20
Med, dokaz račun	kg	300
Poticanje ribarstva		
Riblja mlađ (domaći uzgoj)	kom.	100.000
Uzgoj slatkovodne ribe I. skupine (dokaz račun)	kg	3.000
Organska proizvodnja		
Organska proizvodnja (ukupno za sve kulture)	ha	0,25
Model ruralnog razvoja		
Izvorne autohtone pasmine		
Domaća buša	grlo	1
Bosanski brdski konj	grlo	1
Domaći magarac	grlo	1